

RAADSVORSTEL

ZAAKNUMMER: 07432024258463

Onderwerp:	Bijlage(n):	Vergadering van:	p.h.:
Ontwerpbegroting 2027 en Meerjarige beleidsvisie 2030 van de gemeenschappelijke regeling GGD Brabant-Zuidoost	7	2 juni 2026	JS

de raad
van de gemeente
Asten

Samenvatting

De GGD Brabant-Zuidoost heeft haar programmabegroting 2027 en meerjarige beleidsvisie toegezonden aan de gemeenteraad van Asten. De gemeenteraad heeft de mogelijkheid om hierover een zienswijze in te dienen. Na behandeling in de raad wordt deze zienswijze, indien vastgesteld, toegezonden aan het bestuur van de GGD Brabant-Zuidoost.

Beslispunten

De raad besluit:

Onderstaande zienswijze op de ontwerpbegroting 2027 in te dienen en deze aan het Dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD Brabant-Zuidoost toe te zenden.

Zienswijze

Zoals wij u al in 2024 en 2025 hebben meegedeeld laat onze begroting vanaf 2027 tekorten zien. In 2025 is het proces 'Asten in Balans' opgestart met als doel een structureel sluitende meerjarenbegroting.

Na het proces Asten in Balans is er een aantal ontwikkelingen geweest die grote invloed hebben op de meerjarenbegroting. De meerjarenbegroting is nu niet meer sluitend. Er blijft een flinke financiële klus te klaren. Pijnlijke keuzes zijn onvermijdelijk zowel voor de korte als de langere termijn. Naar aanleiding van de structurele tekorten hebben we bij de Begroting 2025 en 2026 van de GR-en hierover al een zienswijze ingediend. De tekorten van onze gemeente kunnen we niet alleen opvangen, alle verbonden partijen ondervinden als verlengd bestuur ook de gevolgen hiervan.

In onze eerdere zienswijze hebben wij u gevraagd om bij het opstellen van de begroting 2027 met het bovenstaande scenario rekening te houden en om specifieke en goed onderbouwde keuzemogelijkheden in beeld te brengen.

Wij constateren dat met deze eerdere zienswijze rekening is gehouden. In 2025 is het proces tot heroriëntatie op de GGD-taken in gang gezet. Wij zijn in dit proces zowel ambtelijk als bestuurlijk

goed meegenomen. Dit proces loopt in 2026 nog door en is daarom nog niet verwerkt in de begrotingsvoorstellen. Het is te verwachten dat de heroriëntatie leidt tot verschuivingen in het basistakenpakket, met gevolgen voor de begroting. Wij verzoeken het Algemeen Bestuur om de gemeente Asten en de gemeenteraad goed te blijven betrekken bij de gevolgen en tijdig te informeren over de aanstaande veranderingen.

Verder is het positief om te zien dat incidentele financiële meevallers zoals in de afrekening van de jaarrekening 2025 (bedrag nog nader te bepalen) en in de 1e begrotingswijziging 2026 (€ 11.792, -) ten gunste worden gebracht van de deelnemende gemeenten. Dat is in lijn met onze eerdere zienswijzen en in het kader van Asten in Balans waarderen wij deze ontwikkeling.

Ondanks bovenstaande ontwikkelingen stijgt onze bijdrage in 2027 met € 12.991, - door de geraamde kostenindexering in 2027 van 2,775%. Daarnaast laat de meerjarenraming een verdere structurele stijging zien tot € 74.762, - in 2030 ten opzichte van de huidige meerjarenraming, als gevolg van onder andere indexering en de verwachte groei van het inwoneraantal. Hiermee neemt het financiële beslag van de GGD op de gemeentelijke begroting de komende jaren verder toe.

Wij begrijpen de uitdagingen waar GR GGD Brabant-Zuidoost voor staat en dat besparen niet eenvoudig is. Ondanks de financiële opgaven waar zowel gemeenten als gemeenschappelijke regelingen voor staan, verwachten wij dat u rekening houdt met de financiële positie van gemeenten en besparingen realiseert. Desgewenst worden (mogelijke) besparingen via scenario's aan de deelnemers voorgelegd, zodat hier een goede inhoudelijke afweging in kan worden gemaakt.

Meerjarige beleidsvisie 2030

Wij waarderen dat in de Meerjarige beleidsvisie 2030 duidelijk richting wordt gegeven aan het handelen in een snelgroeiende en veranderende regio, waarin publieke gezondheid onder druk staat en thema's als preventie, veerkracht en samenwerking steeds belangrijker worden. Positief is dat de visie aansluit bij landelijke ontwikkelingen en akkoorden, zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA), het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA), en deze vertaalt naar regionale en lokale opgaven. Dit versterkt de samenhang tussen beleid en uitvoering en biedt een goede basis voor verdere samenwerking op het gebied van onder andere een kansrijke start voor onze jeugd, het bevorderen van een gezonde leefstijl en het goed organiseren suïcidepreventie.

Aanleiding

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling GR GGD Brabant-Zuidoost heeft op 1 april 2026 de concept programmabegroting 2027 en de Meerjarige beleidsvisie 2030 aan de gemeente Asten toegezonden. Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om voor 24 juni 2026 een zienswijze in te dienen.

Doelstelling

Door de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen kunnen we sturen op de GR-partij. Na verwerking van alle ingekomen zienswijzen wordt deze ter besluitvorming voorgelegd aan het bestuur van de GR GGD Brabant-Zuidoost.

Argumenten

1.1 De gemeenteraad wordt voorgesteld een zienswijze in te dienen in verband met het project Asten in Balans.

Voorgesteld wordt om de volgende algemene (financieel) zienswijze in te dienen:

Zoals wij u al in 2024 en 2025 hebben meegedeeld laat onze begroting vanaf 2027 tekorten zien. In 2025 is het proces 'Asten in Balans' opgestart met als doel een structureel sluitende meerjarenbegroting.

Na het proces Asten in Balans is er een aantal ontwikkelingen geweest die grote invloed hebben op de meerjarenbegroting. De meerjarenbegroting is nu niet meer sluitend. Er blijft een flinke financiële klus te klaren. Pijnlijke keuzes zijn onvermijdelijk zowel voor de korte als de langere termijn. Naar aanleiding van de structurele tekorten hebben we bij de Begroting 2025 en 2026 van de GR-en hierover al een zienswijze ingediend. De tekorten van onze gemeente kunnen we niet alleen opvangen, alle verbonden partijen ondervinden als verlengd bestuur ook de gevolgen hiervan.

In onze eerdere zienswijze hebben wij u gevraagd om bij het opstellen van de begroting 2027 met het bovenstaande scenario rekening te houden en om specifieke en goed onderbouwde keuzemogelijkheden in beeld te brengen.

Wij constateren dat met deze eerdere zienswijze rekening is gehouden. In 2025 is het proces tot heroriëntatie op de GGD-taken in gang gezet. Wij zijn in dit proces zowel ambtelijk als bestuurlijk goed meegenomen. Dit proces loopt in 2026 nog door en is daarom nog niet verwerkt in de begrotingsvoorstellen. Het is te verwachten dat de heroriëntatie leidt tot verschuivingen in het basistakenpakket, met gevolgen voor de begroting. Wij verzoeken het Algemeen Bestuur om de gemeente Asten en de gemeenteraad goed te blijven betrekken bij de gevolgen en tijdig te informeren over de aanstaande veranderingen.

Verder is het positief om te zien dat incidentele financiële meevallers zoals in de afrekening van de jaarrekening 2025 (bedrag nog nader te bepalen) en in de 1e begrotingswijziging 2026 (€ 11.792, -) ten gunste worden gebracht van de deelnemende gemeenten. Dat is in lijn met onze eerdere zienswijzen en in het kader van Asten in Balans waarderen wij deze ontwikkeling.

Ondanks bovenstaande ontwikkelingen stijgt onze bijdrage in 2027 met € 12.991, - door de geraamde kostenindexering in 2027 van 2,775%. Daarnaast laat de meerjarenraming een verdere structurele stijging zien tot € 74.762, - in 2030 ten opzichte van de huidige meerjarenraming, als gevolg van onder andere indexering en de verwachte groei van het inwoneraantal. Hiermee neemt het financiële beslag van de GGD op de gemeentelijke begroting de komende jaren verder toe.

Wij begrijpen de uitdagingen waar GR GGD Brabant-Zuidoost voor staat en dat besparen niet eenvoudig is. Desondanks doen wij de oproep om de kosten voor de deelnemende gemeenten te verlagen. Ondanks de financiële opgaven waar zowel gemeenten als gemeenschappelijke regelingen voor staan, verwachten wij dat u rekening houdt met de financiële positie van gemeenten en

besparingen realiseert. Desgewenst worden (mogelijke) besparingen via scenario's aan de deelnemers voorgelegd, zodat hier een goede inhoudelijke afweging in kan worden gemaakt.

1.2 De gemeenteraad wordt voorgesteld een inhoudelijke zienswijze in te dienen.

Voorgesteld wordt om de volgende inhoudelijke zienswijze in te dienen:

Meerjarige beleidsvisie 2030

Wij waarderen dat in de Meerjarige beleidsvisie 2030 duidelijk richting wordt gegeven aan het handelen in een snelgroeiende en veranderende regio, waarin publieke gezondheid onder druk staat en thema's als preventie, veerkracht en samenwerking steeds belangrijker worden. Positief is dat de visie aansluit bij landelijke ontwikkelingen en akkoorden, zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA), het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA), en deze vertaalt naar regionale en lokale opgaven. Dit versterkt de samenhang tussen beleid en uitvoering en biedt een goede basis voor verdere samenwerking op het gebied van onder andere een kansrijke start voor onze jeugd, het bevorderen van een gezonde leefstijl en het goed organiseren suïcidepreventie.

Risico's

De ontwerpbegroting 2027 wordt voorgelegd aan alle gemeenteraden van de deelnemers van de betreffende gemeenschappelijke regeling. Per gemeenschappelijke regeling is geregeld hoe de stemverhoudingen zijn t.a.v. de begroting. Voor de vaststelling van de begroting is minimaal een meerderheid van stemmen nodig in het bestuur. Dit betekent dat de gemeente Asten uiteindelijk maar een beperkte invloed heeft op de uiteindelijke stemming. Wanneer de zienswijze van de gemeente Asten niet wordt verwerkt in de definitieve begroting 2027 naam van de GR dan betekent dit een stijging van de gemeentelijke bijdrage in 2027 van € 12.991, -

Alternatieven

N.v.t.

Planning en uitvoering

Na behandeling in de gemeenteraad wordt het bestuur van de GR GGD Brabant-Zuidoost via bijgaande brief geïnformeerd.

Toekomstagenda Asten 2030/ Vitale democratie

We gaan uit van opgaven gestuurd werken, waarbij de inhoud centraal staat en de structuur en vorm van samenwerking een afgeleide is. Hierbij sluiten we zo veel mogelijk aan bij bestaande samenwerkingen en gemeenschappelijke regelingen. We werken al naar gelang de opgave samen op het schaalniveau van de 21 gemeenten, de Peelgemeenten of kleinere schaal.

Juridische context

Alle gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente Asten deelneemt bieden rond maart een ontwerpbegroting voor het volgend jaar aan. De gemeenteraad krijgt dan de mogelijkheid om hierover haar zienswijze naar voren te brengen (artikel 35 lid 3 Wet gemeenschappelijk regelingen).

De regieambtenaren van de verschillende GR-en de GR-coördinator stemmen de voorstellen voor het college en de gemeenteraad onderling af om zo zoveel mogelijk uniformiteit te krijgen.

Financiële toelichting

Financieel gezien is de ontwerp Programmabegroting 2027 een actualisatie van de begroting 2026, waarin een kostenindexering voor 2027 van 2,775% is verwerkt.

In overeenstemming met de procesafspraken met het algemeen bestuur en in lijn met de procesgang zoals opgenomen in de kadernota 2027, zijn in deze ontwerp Programmabegroting 2027 de volgende onderdelen nog niet verwerkt:

- De financiële gevolgen van de heroriëntatie van de GGD zijn nog niet opgenomen in deze begroting. Deze worden in 2026 verder uitgewerkt.
- De huidige CAO SGO loopt per 31 maart af. Omdat nog onduidelijk is welke uitkomsten hieruit volgen, is de loonindexering in deze begroting toegepast volgens de afgesproken indexeringsmethodiek van de 4GR.

Financiële consequenties voor de gemeente Asten:

De inwonerbijdrage 2026 bedraagt op basis van de 1e begrotingswijziging 2026 € 783.585. In de gemeentelijke begroting van Asten is in de meerjarenraming 2026–2030 rekening gehouden met een bedrag van € 795.377, gebaseerd op de primitieve begroting 2026 van de GGD.

Voor 2027 bedraagt de inwonerbijdrage volgens de GGD-begroting € 808.368. Dit betekent ten opzichte van de huidige meerjarenraming een structurele verhoging van € 12.991 in 2027. Deze stijging loopt op tot € 74.762 in 2030, uitgaande van de huidige meerjarenraming.

De stijging van de inwonerbijdrage wordt veroorzaakt door de kostenindexering van 2,775% en de verwachte groei van het inwoneraantal.

Advies:

Wij adviseren om de financiële gevolgen – te weten de structurele verhoging van € 12.991 in 2027 – in afwachting van de definitieve begroting van de GR te verwerken in de (meerjaren)begroting 2027 van de gemeente Asten.

Communicatie

Na besluitvorming in de gemeenteraad zal de zienswijze door het college aan het bestuur van de GR GGD Brabant-Zuidoost worden toegestuurd.

Bijlage(n)/ter inzage

	Naam	Document nummer
1.	Raadsbesluit	2024259158
2.	Aanbiedingsbrief Ontwerp programmabegroting 2027	2024258473
3.	Ontwerp programmabegroting 2027	2024258474
4.	Aanbiedingsbrief Meerjarige beleidsvisie 2030	2024258477

5.	Meerjarige beleidsvisie 2030	2024258478
6.	Uitgaande brief - Zienswijze programmabegroting 2027	2024259771
7.	Overzicht financiële consequenties GR-en Begroting 2027	2024265088

RAADSBESLUIT

Onderwerp:	Dagtekening:
Ontwerpbegroting 2027 en Meerjarige beleidsvisie 2030 van de gemeenschappelijke regeling GGD Brabant-Zuidoost	2 juni 2026

De raad van de gemeente Asten;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 21 april 2026.

gehoord het advies van de commissie Samenleving en Bestuur van 21 mei 2026;

besluit:

Onderstaande zienswijze op de ontwerpbegroting 2027 in te dienen en deze aan het Dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD Brabant-Zuidoost toe te zenden.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Asten van 2 juni 2026.

De raad voornoemd,
griffier,
mr. M.B.W. van Erp-Sonnemans

voorzitter,
A.A.H.C.M. van Extel-van Katwijk